

REPUBLIKA E KOSOVËS
РЕПУБЛИКА КОСОВО – REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA THEMELORE E MITROVICËS

ОСНОВНИ СУД МИТРОВИЦА –BASIC COURT OF MITROVICA

K.br.125/18

U IME NARODA

OSNOVNI SUD U MITROVICI – Odeljenje za teška krivična dela, u Veću sastavljenom od sudije Tomislava Petrović, kao Predsednika veća i sudija Sabita Rame i Gzima Ademi, kao članova veća, sa pravnom sekretaricom Jasminom Manojlović, u krivičnom predmetu protiv okrivljenog N.A. iz sela opština zbog krivičnog dela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK, po Optužnici Osnovnog tužilaštva iz Mitrovice KT.1.br. 26/2018 od 04.04.2018. godine, koju zastupa Državni tužilac Ismet Ujkani, posle održanog glavnog pretresa dana 24.01.2019. godine, u odsustvu stranaka doneo je i javno objavio sledeću:

P R E S U D U

Okrivljeni N.A. od oca i majke rođene rođen godine u selu opština gde i živi, sa ličnim brojem..... državljanin Republike Kosovo, penzioner, bivši službenik Kancelarije za građanska stanja u selu opština oženjen, otac šestoro dece, završio osnovnu školu, srednjeg imovnog stanja, ranije osuđivan na kaznu zatvora u trajanju od 8 meseci, koju je izdržao,

K r i v j e

Zato što je dana 12.06.2014. godine, kao službenik za građanska stanja u selu opština prekoračio granice svoje nadležnosti, a u nameri da drugom obezbedi imovinsku korist, na taj način što je protivno Administrativnom uputstvu broj 03/12 i članu 4 stav 2 tog Uputstva izdao Izvod venčanih sa serijskim brojem..... sa brojem reference S.Đ. na osnovu neoverenih dokumenata,

- Čime je počinio krivično delo Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK,

Pa mu sud na osnovu člana 3, 6, 42, 45, 50, 51, 52, 422 stav 1 KZRK, te na osnovu člana 365, 450, 451, 453 ZKP izriče

USLOVNU OSUDU

Tako što mu utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) meseci i istovremeno određuje da se ta kazna neće izvršiti ukoliko optuženi u roku od 2 (dve) godine od pravnosnažnosti ove presude ne izvrši novo krivično delo.

OBAVEZUJE SE optuženi N.A. da plati troškove krivičnog postupka u iznosu od 60 (šezdeset) eura, a na ime paušala iznos od 20 (dvadeset) eura, kao i da uplati u Fond žrtava zločina iznos od 50 (pedeset) eura i sve to u roku od 15 (petnaest) dana od dana pravnosnažnosti ove presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Osnovno tužilaštvo u Mitrovici je podnelo Optužnicu KT.1.br. 26/2018 od 04.04.2018. godine Osnovnom sudu u Mitrovici - Odeljenju za teška krivična dela protiv okrivljenog N.A. zbog krivičnog dela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK.

Sud daje hronologiju postupanja organa postupka u ovoj krivično-pravnoj stvari.

Osnovni sud u Mitrovici – Odeljenje za teška krivična dela je dana 19.07.2018. godine održao početni pretres. Na tom početnom pretresu optuženi je priznao krivicu, sud je potom proveo postupak po članu 248 stav 2 ZKP a nakon toga doneo oslobađajuću presudu. Po žalbi Osnovnog tužioca Apelacioni sud u Prištini je ukinuo prvu prvostepenu presudu i našao da su učinjene bitne povrede postupka, da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno pa je naložio prvostepenom sudu da otkloni učinjene povrede Zakona.

Osnovni sud u Mitrovici je održao glavni pretres dana 24.01.2019.godine. Na ovom glavnom pretresu optuženi je priznao krivicu a sud je postupio po članu 248 stav 1, 2 i 3 ZKP pa je nakon toga doneo rešenje i prihvatio priznanje krivice optuženog. Pošto je optuženi priznao krivicu to nije proveden dokazni postupak pa je sud odmah prešao na završnu reč stranaka.

Državni tužilac je u završnoj reči izjavio da nije sporno da je optuženi N.A. u svojstvu službenog lica u selu.....opština suprotno pravilima iz Administrativnog uputstva o njegovom radu broj 03/12 i članu 4 stav 2 tog uputstva izdao Izvod venčanih S.Đ. na osnovu kopija neoverenih dokumenata. To je činjenica koju je i sam optuženi priznao na današnjem glavnom pretresu. Predložio je sudu da optuženog oglasi krivim i osudi po Zakonu.

Optuženi N.A. je u svojoj završnoj reči naveo da mu je žao zbog svega što se desilo, kaje se. Verovao je da pomaže ženi kojoj je izdao predmetni Izvod venčanih sa razloga što je ona imala problema u materijalnom zbrinjavanju svoje dece. Molio je sud za maksimalno razumevanje. Naveo je da je siromašnog imovnog stanja, da je penzioner, da izdržava porodicu.

Nakon što je optuženi priznao krivicu tokom glavnog pretresa to je sud shodno članu 326 stav 1 Zakona o krivičnom postupku postupio po članu 248 stav 1 ZKP da bi utvrdio da li je okrivljeni razumeo prirodu i posledice priznanja krivice, da li je okrivljeni priznanje

krivice dao dobrovoljno, da li je priznanje podržano činjenicama koje su navedene u optužnici i sa materijalom koji je prezentovao Državni tužilac uz optužnicu. Sud je nakon toga zaključio da su ispunjeni uslovi iz člana 248 ZKP pa je rešenjem na zapisniku o glavnom pretresu prihvatio priznanje krivice od strane optuženog.

Sud je optuženog a pre nego što mu je pružio priliku da prizna krivicu poučio o pravu da može ali ne mora da prizna krivicu kao i dobre i loše strane tog priznanja.

Materijalni dokazi koji su priloženi i označeni u optužnici su takvi da po oceni suda podržavaju priznanje krivice optuženog. Radi se o sledećim dokazima i to: zapisnik o saslušanju svedoka sa svojstvom oštećenog M.J. Izvod venčanih izdat od Kancelarije za građanska stanja u seluopštinabrojod 12.06.2014. godine izdatog od službenika za građanska stanja N.A. izdat je ne na osnovu stvarno zaključenog braka između S.Đ. i M.J. pred organima vlasti Republike Kosovo, već na osnovu Izvoda venčanih izdatog ui brojod 03.10.2012. godine izdat od službenika T.M. a u ime organa vlasti Republike Srbije prisutnih na prostoru Kosova. Izvod venčanih izdat u od 03.10.2012. godine koji je izdat od službenika T.M. a u ime organa vlasti Republike Srbije, Izvod rođenih iz Centralnog registra građanskih stanja na ime R.J. od 17.06.2014. godine a izdat od službenika za građanska stanja u Mitrovici severni deo grada Đ.H. kao i Izvod rođenih na ime S.Đ. od 03.06.2013. godine izdat od službenika za građanska stanja u S.G.

Pored navedenih dokaza, po oceni suda, priznanje krivice od strane optuženog ima značaj podržavajuće činjenice pored dokaza koji su priloženi uz optužnicu, a koje je sud cenio, svaki pojedinačno i sve njih kao jedinstvenu celinu pa ih je potom tako ocenjene doveo u vezu sa priznanjem krivice od strane optuženog.

Sud daje kraći osvrt na dokaze označene u prednjem delu ove presude koji podržavaju priznanje okrivljenog.

Tako i konkretno svedok sa svojstvom oštećenog M.J. je u svom iskazu datom Osnovnom tužilaštvu u Mitrovici na zapisnik PP.I.br. 26/2018 od 23.02.2018. godine pored ostalog naveo da je sa S.Đ. sklopio brak dana 14.11.2003. godine pred organima Republike Srbije u opštini a u Mesnoj kancelariji u Njegova bivša supruga je dobila Izvod venčanih od kosovskih vlasti na osnovu Izvoda venčanih dobijenog od organa srpske vlasti tj. iz matične knjige u opština Na osnovu srpskog Izvoda venčanih ona je dobila od Kancelarije za građanska stanja u selu Izvod venčanih organa Republike Kosovo dana 12.06.2014. godine. Kosovski izvod joj je izdao službenik za građanska stanja N.A. uz zloupotrebu službenog položaja. Na osnovu ovako dobijenog Izvoda venčanih od kosovskih organa vlasti njegova bivša supruga S.Đ. je podnela tužbu za razvod braka kod kosovskog suda u Vučitrnu. Taj sud je doneo presudu o razvodu braka između njega i S.Đ. i obavezao ga da na ime izdržavanja svog deteta koje je rođeno u braku sa S.Đ. plaća na ime alimentacije po 150 eura mesečno.

Na osnovu Izvoda iz matične knjige venčanih broj 202-2-2065/2012-I od 03.10.1012. godine utvrđuje se činjenica da su M.J. i S.Đ. sklopili brak pred organima Republike Srbije prisutnim na prostoru Kosova a taj brak je evidentiran u Matičnu knjigu venčanih u opština pod tekućim brojem..... za 2009. godinu. Ovaj Izvod iz matične knjige venčanih sadrži sve lične podatke supružnika M.J. i S.Đ.

Iz Izvoda venčanih koji nosi broj protokolaod 12.06.2014. godine se vidi da su organi Republike Kosovo u selu opština gde se nalazi Kancelarija za civilna stanja izdali Izvod venčanih Miljanu Jovanoviću i S.Đ. o zaključenju braka 14.11.2009. godine. Sud konstatuje da je Izvod venčanih izdat od organa vlasti Republike Kosovo potpisao optuženi N.A. kao službenik za građanska stanja -matičar u selu opština a da Izvod venčanih ne sadrži naznaku da je izvod izdat na osnovu izvoda venčanih organa Republike Srbije, pa se stiče utisak da je brak sklopljen pred organima vlasti Republike Kosovo što nije tako.

Iz Izvoda rođenih izdatih od Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Kosovo broj.....R.J. utvrđuju se njegovi lični podaci o mestu i vremenu njegovog rođenja i utvrđuje se činjenica da je ovo dete rođeno 10.05.2010. godine, a da su njegovi roditelji M.J. i S.Đ..

Ocenjujući izvedene dokaze i dovodeći ih u vezu sa priznanjem krivice optuženog N.A. sud je utvrdio sledeće činjenično stanje:

Optuženi N.A. je juna meseca 2014. godine postupajući kao službeno lice u Kancelariji za građanska stanja u selu opština prekoračio granice svoje nadležnosti a u nameri da S.Đ. stvori uslove da stekne imovinsku korist postupio na način protivan Administrativnom uputstvu br. 03/12 član 4 stav 2 i izdao Izvod venčanih sa serijskim brojemi brojem reference..... Izvod venčanih navedenog serijskog broja i brojem reference je Izvod koji je izdao u ime organa koji funkcionišu pod nadležnošću institucija iz Prištine a na osnovu Izvoda iz matične knjige venčanih koji je podnela S.Đ. o njenom braku sa M.J. zaključenim pred organima vlasti koji funkcionišu pod nadležnošću institucija iz Beograda. Ovo i ovakvo njegovo činjenje nije bilo dozvoljeno po Administrativnom uputstvu broji njegovom članu 4 stav 2 a koje uputstvo je izdala Vlada Republike Kosovo i njime uredila način izdavanja Izvoda venčanih ali na drugačiji način od načina na koji je postupio okrivljeni N.A. Nesporna je činjenica da je S.Đ. imala sklopljen brak sa M.J. i da je tu činjenicu dokazivala Izvodom iz matične knjige venčanih a izdatim od vlasti organa Republike Srbije. Međutim ta i takva javna isprava, Izvod venčanih izdat od organa Republike Srbije nije mogao da bude zamenjen za isti takav izvod organa Republike Kosovo prostom zamenom jednog za drugim. I pored te realnosti optuženi N.A. je postupio na u ovoj presudi napred iznet način ali je taj način protivan Administrativnom uputstvu broj 03/12. Takvim svojim radnjama on je ostvario sva bitna objektivna i subjektivna obeležja krivičnog dela Zloupotreba službenog položaja. Po tužbi za razvod braka brak je razveden od suda Republike Kosovo. Razveden je brak koji je zaključen pred organima Republike Srbije. U brakorazvodnoj parnici doneta je presuda o obavezi M.J. da na ime alimentacije za izdržavanje svog maloletnog deteta R.J. plaća S.Đ. iznos od 150 eura. S.Đ. je tako došla do presude koja joj obezbeđuje materijalnu korist, ali koja iza sebe nema kredibilne isprave koje su mogle da dovedu do donošenja iste zbog radnji optuženog N.A. koje su predmet tretmana u ovoj presudi.

Kod iznetog činjeničnog stanja sud je našao da je optuženi preduzeo radnje izvršenja i prouzrokovao zabranjenu posledicu te da se u njegovoj radnji s toga stiču svi elementi krivičnog dela Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK, za koje ga je i oglasio krivim.

U pogledu psihičkog stanja optuženog u vreme izvršenja krivičnog dela sud je našao da je isti bio u stanju da shvati značaj svoga dela i da upravlja svojim postupcima, odnosno da je za izvršenje krivičnog dela za koje je oglašen krivim i krivično odgovoran pošto nije bilo

osnova koji bi u bilo kom pogledu dovodili u sumnju ili isključivali njegovu krivičnu odgovornost.

U pogledu psihičkog odnosa optuženog prema izvršenom krivičnom delu sud je našao da se njegovo postupanje svodi u granice direktnog umišljaja. Naime, optuženi je bio svestan da je usled njegovog činjenja, izdavanja Izvoda venčanih u ime organa vlasti Republike Kosova a na osnovu Izvoda venčanih izdatog od organa vlasti Republike Srbije postupanje protivno Administrativnom uputstvu broj 03/12 koji je izdala Vlada Republike Kosovo. Naime, po oceni suda optuženi je znao da je izdavanje Izvoda venčanih u ime organa vlasti Republike Kosova na način protivan Administrativnom uputstvu zabranjen, ali je on i pored tog znanja i obaveze da to zna da tako ne može da postupi po navedenom Administrativnom uputstvu ipak tako postupio.

Iznete okolnosti i činjenično stanje sud je na nesumnjiv način utvrdio na osnovu priznanja krivice optuženog kao i na osnovu materijalnih dokaza koje je Tužilac dostavio sudu i koji na nesumnjiv način podržavaju priznanje krivice optuženog i tezu optužbe.

Teorija pozitivnog prava Kosova službene delikte deli na opšte i njih može izvršiti bilo koje službeno lice i na posebne službene delikte, koje može izvršiti samo određeno službeno lice. Ako se pri izvršenju krivičnog dela Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja ostvare i obeležja nekog drugog krivičnog dela iz glave XXXIV KZRK s obzirom da se radi o prividnom idealnom sticaju, postojaće samo to drugo krivično delo.

Po teoriji pozitivnog prava Kosova krivično delo Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja ima tri oblika radnje izvršenja ovog krivičnog dela i to: iskorišćavanje službenog položaja ili ovlašćenja, prekoračavanje službenog položaja ili ovlašćenja i nesprovođenje svoje službene dužnosti. Iskorišćavanje službenog položaja ili ovlašćenja postoji kada se taj položaj ili ovlašćenje koristi ne zbog interesa službe, odnosno ostvarivanja ciljeva službe, već radi ostvarivanja nekog sopstvenog interesa ili interesa trećeg lica, ili na štetu interesa nekog lica. To znači da izvršilac, u konkretnom slučaju N.A. kod ovog oblika radnje izvršenja ostaje u okvirima svog službenog položaja ili ovlašćenja. Za postojanje tog oblika zloupotrebe često je presudan motiv, i to naročito kod onih službenih radnji kod kojih službeno lice ima diskreciono pravo prilikom odlučivanja. Uobičajeno je da se taj oblik smatra Zloupotrebom službenog položaja ili ovlašćenja u subjektivnom smislu. Druga dva oblika radnje izvršenja spadala bi u Zloupotrebu službenog položaja u objektivnom smislu kada je potrebno da se granice službenog ovlašćenja prekorače ili da se službena dužnost ne vrši. U tim slučajevima je irelevantan motiv s obzirom na to da se objektivno, samo po sebi – bilo da se prekoračuju granice službenog ovlašćenja, bilo da se službena dužnost ne vrši – podrazumeva da radnja koja se preduzima ili propušta nije dozvoljena.

Posledica krivičnog dela Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja se može javiti u jednom od tri oblika. Ona se sastoji u pribavljanju sebi ili drugom fizičkom ili pravnom licu kakve koristi, ili u nanošenju kakve štete drugome ili u teškoj povredi prava drugoga. Ovo stanovište pozitivnog prava Kosova dovedeno u vezu sa konkretnim slučajem ukazuje na to da je u predmetnom slučaju posledica krivičnog dela koje je počinio optuženi N.A. nastala u obliku pribavljanja drugom fizičkom licu imovinske koristi. U konkretnom slučaju to drugo lice je S.Đ. koja je pravo na alimentaciju za svoje dete, dakle imovinsku korist stekla na način i u postupku u kome je optuženi postupio uz kršenje Administrativnog uputstva broj 03/12. Po pozitivnom pravu Kosova pojam koristi treba shvatiti šire od imovinske koristi. Osim imovinske to može biti i neka druga nematerijalna korist. Pod pojmom koristi u smislu

krivičnog dela koje tretira ova presuda u sudskoj praksi se smatra bilo kakva korist kako imovinske tako i neimovinske prirode kojom se stvara povoljniji položaj za određeno lice u bilo kojoj sferi društvenog života. Sud zaključuje da je optuženi omogućio S.Đ. da stekne pravo na davanje joj pomoći za izdržavanje njenog deteta rođenog u braku sa M.J. ali na način koji je produkt radnji izvršenja krivičnog dela koje je predmet tretmana ove presude. Sud se ne upušta u pravo na alimentaciju po materijalnom pravu Republike Kosovo, već je predmet interesovanja suda u ovoj presudi radnja optuženog N.A. koji je omogućio S.Đ. sticanje prava na alimentaciju koje sticanje nije u skladu sa pozitivnim pravom Kosova.

Izvršilac ovog krivičnog dela može biti samo službeno lice. Pozitivno pravo Kosova dalo je opis pojma službeno lice. U konkretnom slučaju službeno lice je optuženi N.A..

U pogledu krivice potreban je umišljaj izvršioca. Po oceni suda nesporno je da pojam Zloupotrebe obuhvata svest o tome, to jest svest da se preduzima radnja koja je protivna zakonu i drugim propisima kao i da je protivna interesima službe, to jest svest o tome da se ona ne preduzima u interesu službe, već radi ostvarivanja posledica ovog krivičnog dela.

Kod iznetih i na nesumnjiv način utvrđenih okolnosti sud je našao da se u radnjama optuženog stiču svi bitni objektivni i subjektivni elementi bića krivičnog dela Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK.

Kako je krivica optuženog N.A. pouzdano utvrđena te kako nema okolnosti koje bi isključile njegovu krivično-pravnu odgovornost, to ga je sud oglasio krivim i krivično-pravno odgovornim i izrekao mu uslovnu osudu utvrđujući mu kaznu zatvora u trajanju od šest meseci istovremeno određujući da se ta kazna neće izvršiti ako okrivljeni u roku od dve godine od pravnosnažnosti ove presude ne izvrši novo krivično delo. Sve to uz uverenje da izrečena mu uslovna osuda stoji u srazmeri sa težinom krivičnog dela i posledicom koja je nastupila. Pri odmeravanju kazne optuženom sud je imao u vidu sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća pa je zaključio da kao otežavajuće okolnosti na strani optuženog postoji ranija osuđivanost okrivljenog za krivična dela koja izvorište imaju u njegovom radnom odnosu – on kao službeno lice u Kancelariji za građanska stanja. Motiv izvršenja predmetnog krivičnog dela bio je da se S.Đ. izdavanjem Izvoda venčanih o braku sa M.J. omogući građanski postupak pred sudovima Republike Kosovo a radi razvoda braka koji nije zaključen pred kosovskim organima vlasti.

Sud je prilikom određivanja kazne za ovo krivično delo uzeo u obzir okolnosti koje utiču na vrstu i visinu kazne, zasnovane na članu 73 KZRK. Kao olakšavajuće okolnosti sud je uzeo u obzir činjenicu da je okrivljeni priznao krivicu u potpunosti, da se pokajao za počinjeno krivično delo a koje kajanje je na sud ostavilo utisak iskrenosti, da je porodičan čovek, siromašan.

Nakon procene svih okolnosti, sud je zaključio da je izrečena mu uslovna osuda kao u dispozitivu ove presude u skladu sa stepenom odgovornosti i društvene opasnosti krivičnog dela kojim se optužuje okrivljeni, a sud procenjuje da će se i sa jednom ovakvom uslovnom osudom postići svrha kažnjavanja predviđena u članu 41 KZRK koja će pozitivno uticati na moguće izvršioce krivičnih dela u budućnosti.

Sud je kao posebno olakšavajuću okolnost uzeo činjenicu da je Ministar unutrašnjih poslova u Vladi Republike Kosovo doneo Odluku o uvođenju Centralnog registra za civilno stanje Kosova za celu teritoriju Kosova, i da je u tački 3 te Odluke rečeno, citira se:

„Sklopljeni brak u srpskim nelegalnim strukturama, shodno tački 1 ove odluke i isti brak sklopljen i u Kancelariji za civilno stanje Kosova, na zahtev stranke će se evidentirati prvi brak u Centralnom registru za civilno stanje Kosova, prema odgovarajućim zakonima na snazi“. Za odluku suda ova Odluka Ministra unutrašnjih poslova broj 296/2018 od 05.07.2018. godine ima taj značaj da ona rehabilituje radnje optuženog, ali kako je navedena Odluka doneta posle pošto je optuženi počinio predmetno krivično delo to je ona što se tiče pitanja krivične odgovornosti optuženog irelevantna.

Imajući u vidu sve napred navedene okolnosti, a posebno priznanje krivice optuženog sud je optuženom Neziru Aliu izrekao kaznu kao u izreci ove presude nalazeći da je ona adekvatna počinjenom krivičnom delu, iskazanoj opasnosti njegovim radnjama. Sud je uverenja da će se sa jednom ovako izrečenom uslovnom osudom postići svrha kanjavanja i biti od preventivnog značaja u odnosu na druga lica.

Sud je obavezao optuženog da plati troškove krivičnog postupka saglasno članu 450 ZKP-a, a na osnovu člana 39 Zakona o naknadi žrtvama zločina sud je obavezao optuženog da plati iznos od 50 eura u Fond žrtvama zločina.

Iz svih napred iznetih razloga a na osnovu člana 365 ZKP odlučeno je kao u izreci presude.

OSNOVNI SUD U MITROVICI
Odeljenje za teška krivična dela
K.br. 125/18, dana: 24.01.2019.godine

Pravna sekretarica,
Jasmina Manojlović

PREDSEDNİK VEĆA-SUDIJA,
Tomislav Petrović

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude može se uložiti žalba u roku od 15 dana od dana prijema presude Apelacionom sudu u Prištini, a preko ovog suda. Žalba se mora predati u dovoljnom broju primeraka i to za drugu stranu i jedan primerak za sud.